

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Надежда Йорданова Димова, Нов български университет

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование: **3.Социални, стопански и правни науки**

професионално направление: **3.8.Икономика**

докторска програма: „Маркетинг“

Автор: Валерия Емилова Тончева

Тема: „Влияние на дуалното обучение върху бранд имиджа на професионалните гимназии“

Научен ръководител: доц. д-р Теофана Димитрова - Станева

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

В конкурса за ОНС „доктор“ единствен кандидат е Валерия Емилова Тончева, която е предала всички необходими документи, включително и автореферат и публикации.

Авторът е редовен докторант към катедра „Маркетинг и международни икономически отношения“ съгласно заповед РД-21- 267/03.02.2022г. на ректора на Пловдивски университет „П. Хилендарски“. Дисертационният труд съдържа въведение, три глави, заключение, библиография, 1 бр. приложение, справка за научните приноси и насоки за бъдещи изследвания. В него са използвани 168 литературни източници, като от тях 16 са на български език и 152 са чуждоезични (147 на английски, 3 на немски, 1 на индонезийски и 1 на френски език).

2. Актуалност на тематиката

Промените в образователната система в РБългария са динамични и непрекъснати, но една е от съществено, интересно и важно значение, а именно дуалното обучение.

Безспорен факт, който отбелязва докторанта е, че развиването на дуалното средно образование е един от най - важните приоритети на Министерство на образованието и науката (МОН) на България, описан в „Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в република България (2021 - 2030)“ (МОН, 2021) и „Стратегическа визия за развитие на дуалното професионално образование и обучение (дПОО) в България – 2030“ (МОН, 2023). Тези промени следва да отговарят на целите на Европейския Съюз,

отбелязани в “Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021—2030 г.)”, а именно - „Делът на наскоро завършилите ПОО, които се възползват от учене в процеса на работа по време на професионалното си образование и обучение, следва да бъде най-малко 60% до 2025 г.“. През призмата на гореизложеното, актуалността на темата на дисертацията е безспорна.

3. Познаване на проблема

Считам, че докторанта познава отлично изследваната проблематика, защото използва уместно както източниците, така и професионален и академичен стил на терминологията и това, което прави впечатление е правилното формулиране на хипотезите и тяхното целесъобразно доказване. И реално възможността да определи следните ограничения на изследването, доказва задълбочеността през призмата на познаването на проблематиката, а именно:

- В обхвата на изследователската програма са включени учебни заведения само в населените места в Област Пловдив.
- Средните училища, които предлагат дуално обучение, но не са професионални гимназии, са изключени от изследването.
- Не са обхванати мненията на други заинтересовани страни като компаниите-партньори на училищата; родители на кандидатгимназисти и на ученици в професионалните гимназии; експерти от министерства, общини и областни управи и др.
- Поради големия обем респонденти е конструирана анкетна карта, съдържаща затворени въпроси, което елиминира възможността да бъдат обсъждани и разяснявани други аспекти от разглежданата предметна област.

Всички авторови становища са добре обосновани и изводите са правилни и коректни.

4. Методика на изследването

Докторантът е заложил в своето изследване методи за регистриране на данните в съответствие със заложената двуфазна изследователска програма, които са: провеждане на неструктурирани дълбочинни интервюта и извършване на писмени допитвания на място в първичните единици. Обработката на данните е направена с помощта на софтуерните продукти – Excel, IBM SPSS V26, SmartPLS 4. Статистическият анализ на докторанта е реализиран посредством средствата на описателната статистика и методът Моделиране на структурни уравнения (Structural Equation Modeling – SEM).

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният дисертационен труд от докторант **Валерия Емилова Тончева**

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите са три на брой, напълно отговарят на изследваната проблематика, интересни и важни по своята значимост и задължителност.

7. Автореферат

Представеният автореферат от докторанта е отлично структуриран и изготвен изцяло спрямо изискванията и нормативните уредби.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Бих препоръчала на докторант **Валерия Емилова Тончева** да публикува монография на базата на монографията.

Напълно адмирам и нейните намерения за бъдещи изследвания, които тя доста успешно е формулирала, а именно:

1. Разширяване на сравнителния анализ на образователните системи (Глава I), като се обхванат всички страни с дуално обучение и се изследва как методът е адаптиран спрямо местната икономическа среда.

2. Допълнителни изследвания върху бранд имиджа на професионалните гимназии (Глава III), включително:

- Провеждане на дълбочинни интервюта с учениците от целевата група за потвърждаване на резултатите;
- Разширяване на анкетата на национално ниво за по-голяма представителност;
- Сравнение с мнения на учащи от други страни за оценка на ефективността на различни образователни системи;
- Включване на гледни точки от всички заинтересовани страни - бизнес, родители, експерти и др.;
- Провеждане на периодични изследвания за проследяване на тенденциите и влиянието на промени в системата върху имиджа на гимназиите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на докторант **Валерия Емилова Тончева** на тема: **„Влияние на дуалното обучение върху бранд имиджа на професионалните гимназии“** съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания(та) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката **Валерия Емилова Тончева** **при- тежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Маркетинг“ като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на **Валерия Емилова Тончева** в област на висше образование: **3.Социални, стопански и правни науки**, професионално направление **3.8.Икономика** докторска програма „Маркетинг“.

23.05.2025г.

Изготвил становището:

гр.София

/доц. д-р Надежда Димова/